

מערכ פעילות לפסח: חירות להיות – יציאה, שינוי והתקדמות

מיועד לכיתות: ו'–י"ב

מטרות:

1. להעמיק את ההבנה של מושג החירות בהקשר אישי, חברתי ולהט"בי.
 2. להצליח לזהות אילו "מצרים" קיימת בחייהם של להט"בים בחברה הישראלית - אילו דברים מונעים מאנשים בקהילה הגאה להיות חופשיים.
 3. לעודד חשיבה על תפקידנו כחברה ביצירת חירות וחופש לכל אדם באשר הוא.
- ציוד:** פתקים, עטים, טושים/פנדות, פלאפונים אישיים, נספחים: שיר "כל אדם צריך מצרים", שאלות לקבוצות הקטנות, כתבה על דו"ח הלהט"בופוביה.

רציונל וחלוקת זמנים:

- ❖ משחק פתיחה + כתיבת הגדרות לחירות – 15 דקות
- ❖ דיון על חירות – 10 דקות
- ❖ פעילות "מסכים/ה, לא מסכים/ה" – 15 דקות
- ❖ קריאה ודיון על השיר "כל אדם צריך מצרים" – 10 דקות
- ❖ צפייה בסיפורי יציאה מהארון + דיון בקבוצות קטנות – 20 דקות
- ❖ שיתוף דיונים במליאה – 10 דקות
- ❖ קריאת הכתבה על דו"ח הלהט"בופוביה ודיון מסכם – 15 דקות
- ❖ סיכום הפעילות – 5 דקות

סה"כ 90 דקות.

מהלך:

1. משחק פתיחה:
 2. הצפת המושג "חירות":
אופציה א': נחלק לחניכים פתקים ונבקש מכל חניך לרשום על פתק את ההגדרה שלנו למושג "חירות" או "חופש". לאחר מכן, ננחה את החניכים להסתובב בין ההגדרות השונות שהם כתבו ולמצוא הגדרה אחת שהם הסכימו איתה והגדרה אחת שהם פחות הסכימו איתה. נחזור למעגל ונבקש מחלק מהחניכים לשתף את ההגדרות איתן הן הסכימו ולא הסכימו.
- אופציה ב': נחלק דפים וכלי יצירה בסגנון טושים, פנדות וכו' ונבקש מהחניכים לצייר ציור שמסמל בשבילם חופש. לאחר מכן, נסדר את הציורים כמו תערוכה וננחה את החניכים להסתובב בין הציורים השונים ולבחור ציור של מישהו אחר שהם התחברו אליו. נחזור למעגל ונבקש מחלק מהחניכים לשתף את הציור שלהם ואת הציור אליו הם התחברו.

3. דין:

- אז מה זה בעצם חופש? מה זה חירות?
- מה, לדעתכן, הופך אדם להיות אדם חופשי? איך אנחנו יכולות לדעת האם אנחנו חופשיות?
- מה, לדעתכן, מונע מאדם להיות חופשי? אילו דברים מגבילים את החופש שלנו?

4. מסכים/ה, לא מסכים/ה: נתלה בצד אחד של החדר שלט עם המילה "מסכים/ה" ובצד השני שלט עם המילה "לא מסכים/ה". נגיד לחניכות אימרות ונבקש מהן לעמוד בציר לפי מידת ההסכמה שלהן עם האימרות. לאחר כל אמירה נבחר חניכה או שתיים שיגידו למה הן בחרו לעמוד איפה שהן עומדות. (מצורף בנק של אימרות, אין צורך להגיד את כולן, בחרו מתוכן את אלו המתאימות ביותר)

האימרות:

- ❖ אני מרגיש שאני יכול להיות עצמי בכל מקום שאני נמצא בו.
- ❖ אני מרגישה בנוח לשתף את החברות שלי בדברים שחשוב לי.
- ❖ אני מרגיש חופשי לבחור לעצמי את הפעילויות שאני אוהב לעשות.
- ❖ אני יכולה להביע את הדעות שלי בלי פחד משיפוטיות.
- ❖ אני מרגיש שבבית הספר שלי מקבלים אותי כמו שאני.
- ❖ אני מרגישה שכאן בסניף מקבלים אותי כמו שאני.
- ❖ אני בטוח שהחברים שלי יתמכו בי אם אהיה במצוקה.
- ❖ אם אחווה חוסר צדק, אני בטוחה שמישהו יעמוד לצדי.
- ❖ אני מרגיש שהסביבה שלי מאפשרת לי להיות לפי הערכים שלי.
- ❖ אני מרגישה שאני שייכת לקבוצה או קהילה שתומכת בי.
- ❖ אני מאמין שאוכל לבחור בעתיד את הדרך שבה אחיה את חיי.
- ❖ אני מרגישה חופשייה לקבל החלטות חשובות על חיי בעצמי.

5. נשאל:

- איך אנחנו לומדים על חירות וחופש דרך סיפור יציאת מצרים?
- מה מסמלת, לדעתכם, מצרים בסיפור יציאת מצרים?

6. נקרא את השיר "כל אדם צריך מצרים" של אמנון ריבק (מצורף כנספח).

7. דין:

- לפי התשובות שענינו מקודם ולפי השיר, מה מסמלת מצרים?
- למה, לטענת הכותב של השיר, כל אדם צריך שתהיה לו מצרים?
- מה החשיבות ב"לצאת ממצרים"?
- לאיזה אדם זה הופך אותך כשאתה מצליח להבין מה היא המצרים שלך ומצליח "לצאת ממצרים"?
- מה יש במסע הזה לשחרור?

8. נאמר: השנה, היינו רוצים להתמקד בשיחה שלנו על חופש ושחרור בקהילה הגאה. חוויית המצרים וחווית הארון הן חוויות מאוד דומות ואנו רוצים לשים על החוויה הזו זרקור.

9. נצפה בסיפורי יציאה מהארון של מפורסמים: נחלק את הקבוצה ל-3 קבוצות קטנות. לכל קבוצה ניתן לראות קטע קצר מתוך "המהפכה הגאה שלי" של כאן 11 על מפורסם אחר וניתן כרטיסייה עם שאלות לדיון בקבוצה הקטנה.

הקטעים:

- ❖ אורנה בנאי - <https://www.youtube.com/watch?v=eUHVWUcaSEM>
- ❖ עברי לידר - <https://www.youtube.com/watch?v=B6Rt6ubC6bl>
- ❖ נדב אבוקסיס - <https://www.youtube.com/watch?v=-xDsjVlhLlo>

השאלות:

- איזו חוויה הם מתארים על היציאה מהארון?
- מה החוויה שהם מתארים לפני שהם יצאו מהארון?
- מה זה עשה להם כשהם היו צריכים לשמור את הסוד הזה מפני אחרים?
- מה השתנה כשהם יצאו מהארון והצליחו לחיות את החיים שלהם במלואם בזהות שלהם?
- מה הייתה ה"מצרים" שלהם ומה הייתה ה"ירושלים" שלהם? מה הם מתארים על המסע בין מצרים לירושלים האישיות שלהם?

10. שיתוף הדיונים: נחזור לקבוצה הגדולה ונבקש מכל קבוצה קטנה להציג את הסרטון שהם ראו ואת הדיון שהם קיימו עליו. לאחר מכן נשאל:

- איך החוויה של יציאה מהארון היא חווית היציאה האישית ממצרים של האנשים שראיתם בסרטונים?
- מה הקשה עליהם בתהליך שלהם? מה חיזק אותם?
- מה צריך להשתנות בחברה שלנו כדי שאנשים מהקהילה הגאה יוכלו לחיות את חייהם בחופשיות?

11. נקרא את הכתבה על דוח הלהט"בופוביה 2024 מאתר מעריב.

מחזור קישור: <https://www.maariv.co.il/news/israel/article-1102725>

דיון:

- מה עולה מהכתבה שקראנו? מה המציאות שבה להט"בים נמצאים היום?
- אילו דברים בחברה שלנו צריכים להשתנות כדי שלהט"בים ירגישו בטוחים וחופשיים יותר?
- האם זה משהו שלכל אחד ואחת מאיתנו יש יכולת להשפיע עליו?
- איך אנחנו יכולות לשנות את הסביבה שלנו כדי שתרגיש יותר בטוחה לחברים הלהט"בים שלנו להיות חופשיים להיות מי שהם?
- איזה דברים אנחנו יכולות לעשות כאן בסניף כדי לגרום לסניף להיות מקום חופשי לכל חבר. ה.בו?

13. סיכום: נסכם את הפעילות במילים שלנו. כדאי להזכיר שעשינו את הפעולה הזו כדי לאפשר חיבור סיפור

יציאת מצרים לחיים האישיים של אנשים היום ובייחוד למציאות של הקהילה הגאה היום. נגיד אנחנו לחניכיות את הציפיות שלנו מהם - מה הציפיות שלנו מהם באופן אישי על ההתנהגות שלהם ואיזה נורמות אנחנו מצפים שיהיו כאן בפעילות שלנו ביחס לזה.

כל אדם צריך מצרים / אמנון ריבק

כל אדם צריך שתהיה לו
איזו מצרים,
להיות משה עצמו מתוכה
ביד חזקה,
או בחריקת שנים.

כל אדם צריך אימה וחשכה גדולה,
והחמה, והבטחה, והצלה,
שידע לשאת עיניו אל השמים.
כל אדם צריך תפלה
אחת,

שתהא שגורה אצלו על השפתיים.
אדם צריך פעם אחת להתכופף -
כל אדם צריך כתר.

כל אדם צריך שתהיה לו
איזו מצרים,
לגאול עצמו ממנה מבית עבדים,
לצאת בחצי הליל אל מדבר הפחדים,
לצעוד הישר אל תוך המים,

לראותם נפתחים מפניו לצדדים.
כל אדם צריך כתר,
לשאת עליה את עצמות יוסף,
כל אדם צריך להזדקף.

כל אדם צריך שתהיה לו
איזו מצרים.
וירושלים,
ומסע ארוך אחד,
לזכור אותו לעד
בכפות הרגליים.

שאלות לקבוצות:

- איזו חוויה הם מתארים על היציאה מהארון?
 - מה החוויה שהם מתארים לפני שהם יצאו מהארון?
 - מה זה עשה להם כשהם היו צריכים לשמור את הסוד הזה מפני אחרים?
 - מה השתנה כשהם יצאו מהארון והצליחו לחיות את החיים שלהם במלואם בזהות שלהם?
 - מה הייתה ה"מצרים" שלהם ומה הייתה ה"ירושלים" שלהם? מה הם מתארים על המסע בין מצרים לירושלים האישיות שלהם?
-

שאלות לקבוצות:

- איזו חוויה הם מתארים על היציאה מהארון?
 - מה החוויה שהם מתארים לפני שהם יצאו מהארון?
 - מה זה עשה להם כשהם היו צריכים לשמור את הסוד הזה מפני אחרים?
 - מה השתנה כשהם יצאו מהארון והצליחו לחיות את החיים שלהם במלואם בזהות שלהם?
 - מה הייתה ה"מצרים" שלהם ומה הייתה ה"ירושלים" שלהם? מה הם מתארים על המסע בין מצרים לירושלים האישיות שלהם?
-

שאלות לקבוצות:

- איזו חוויה הם מתארים על היציאה מהארון?
- מה החוויה שהם מתארים לפני שהם יצאו מהארון?
- מה זה עשה להם כשהם היו צריכים לשמור את הסוד הזה מפני אחרים?
- מה השתנה כשהם יצאו מהארון והצליחו לחיות את החיים שלהם במלואם בזהות שלהם?
- מה הייתה ה"מצרים" שלהם ומה הייתה ה"ירושלים" שלהם? מה הם מתארים על המסע בין מצרים לירושלים האישיות שלהם?